

FLEA

Basistul trupei RED HOT CHILI PEPPERS

ACID PENTRU COPII

MEMORII

Traducere din engleză
de Louis Ulrich

**VICTORIA
BOOKS**

PARTEA ÎNTÂI

Etiopia, mi-e dor de tine, tânjesc să te simt din nou amintindu-mi cine sunt și care e rostul meu. Realitatea ta care mă reduce la o epavă în lacrimi, lacrimi de ușurare, un râu de iubire curgându-mi pe obraji obosiți. Mirosul Etiopiei, de frunze de khat, praf și cafea, m-a învăluit de cum am ajuns, umplându-mă de viață și înviorându-mă, încărcându-mă de emoție și făcându-mă conștient că mă uit la cei mai frumoși oameni pe care i-am văzut vreodată. Casele lor respiră foc, hrana lor te vindecă, iar muzica lor (lucrul care m-a adus acolo) îl face pe micuțul Flea să sară de pe scaun și să vibreze ca un colibri. Am coborât în străvechile biserici săpate adânc în piatră și, urcând apoi într-un autobuz cu un grup de prieteni muzicieni, am străbătut peisajul deluros și deschis, m-am întins pe acoperișul acelui autobuz, cu ochii ațintiți la cerul ce gonește pe deasupra, dealuri care se perindă încoace și încolo și femei cu găleți pe cap, legănându-și șoldurile în ritmul vieții lor. Etiopia m-a primit la sânul ei, m-a protejat, a dansat cu mine și mi-a dat cafea și prăjituri.

În 2011, în timpul unei aventuri acolo, m-am trezit împreună cu prietenii mei într-o bisericuță, aflată la capătul unui drum prăfuit din orașul Harar. Pe o scenă modestă, învăluite în pânze colorate care le acopereau ridurile adânci, săpate de trecerea anilor, se aflau trei femei în vârstă. Una ținea în mâini o tamburină, iar celelalte două băteau din palme, percutând și cântând

pentru noi cântecele pe care le cântaseră de un trilion de ori în locul în care se născuse omenirea. Au cântat fără să stea pe gânduri, așa cum respirau, au stabilit cu calm cea mai profundă legătură cu spiritul, muzica lor răsunând în toată încăperea, sincopată și puternică, așa cum nu mi-aș fi putut imagina vreodată. Am fost așa de mișcat de ele, impresionat de cât de bine mă simțeam și de frumusețea firească a situației. După ce au terminat, o tânără din grupul nostru, Rachel Unthank, originară din nordul Angliei, a urcat pe scenă ca să cânte un vechi cântec tradițional englezesc. L-a cântat perfect și din toată inima, a fost atât de profund, iar râul meu s-a umflat și a devenit mai vijelios pe măsură ce simțeam că scopul îmi era confirmat încă o dată, pe măsură ce simțeam puterea acestor două culturi diferite exprimată atât de profund prin cea mai înălțătoare activitate umană.

Așa cum luna ne privește de sus fără să ne judece, cu acel zâmbet matern și melancolic ca al Monei Lisa, tot așa s-au uitat la noi și femeile acelea cu fețe uluite. Pentru ele, frumusețea sfâșietoare a lui Rachel Unthank, care mi-a trezit spiritul... era ceva normal. Oamenii cântă. Însă acele voci răsunătoare mi-au amintit cine eram, de ce existam, iar frumusețea lor mi s-a părut înălțătoare. Lacrimile nu înseamnă tristețe sau bucurie, ele arată că-ți pasă. Eu sunt un plângăcios, așa că fie.

*

Toată viața mea a fost o căutare a sinelui și o călătorie către profunzimea spiritului. Prea adesea distras de lumea competitivă și împiedicându-mă de propriul ego naiv, dar mânat de frumusețe, tot încerc să nu mă

abat de la drum, să mă detașez și să simt clipa. Această flacără interioară m-a ținut mereu curios, mereu în mișcare, tânjind după ceva mai mult, mereu în căutarea nesfârșită de a mă contopi cu spiritul eliberator, folosind orice îmi stă la îndemână, și m-a adus în situații nebunești în viață, inclusiv în locuri bizare și autodistructive, fiindcă n-am fost în stare s-o înțeleg sau s-o controlez. Cu toate astea, ea arde și tot arde, iar eu învăț și tot învăț. Speranța mea cea mai mare este că, întrucât sunt forțat să merg înainte, această carte va fi o parte integrantă a călătoriei mele. N-am de ales și las suflarea dezlănțuită a zeilor să mă împingă fără îndurare mereu înainte, fie ce-o fi, să mă las în voia ritmului divin și cosmic, neîncetat, orice ar fi, până la revărsatul zorilor...

bum bap bum ba bum bap.

O coborâre într-un loc întunecos din care nu există scăpare, un labirint subacvatic din care e imposibil să ieși. Fără fantome care să plutească în jur cu instrumentele lor de scris ascunse sub paginile albe precum orbitele ochilor. Prefer fie să mă înec în budă ca un gândac de bucătărie, fie să traversez înot Canalul Mânecii ca un erou. Aș putea să fiu la fel de bine un țărănoi cu unsprezece degete care se smiorcăie peste o mașină de scris, bătând un maldăr de porcării, un animal needucat care se bazează pe instincte și sentimente. Dar asta-i vocea mea. Pentru mine, faptele și cifrele nu sunt importante, ci culorile și formele care constituie lumea mea; ele sunt ceea ce sunt, bun sau rău. Limitările memoriei mele sunt propria lor răsplată. Precum Rashomon, pentru oricine același lucru pare diferit din perspectiva fiecăruia. Cea mai mare greșeală a ome-

nirii este a celor care cred că punctul lor de vedere despre adevăr e singurul valabil.

Eu nu pot decât să scriu și să sper. Sper să ies din străfundurile măloase ale acestui proces, curat și curățat, cu raze laser tășnindu-mi din globii oculari, ridicând în mâini comoara scufundată, strălucind de aur și argint, cu un rânjel debordant lipit pe față și cu monștri marini așezați docil la picioarele mele.

Un fior de îngrijorare îmi brăzdează fruntea când mă întreb dacă voi răni sentimentele cuiva spunându-mi povestea. Știu că trebuie să dau glas mișcărilor care mi-au dat formă.

Vorbesc doar în numele meu.

Sper că această carte poate fi un cântec.

Sper.

Să fii faimos nu-nseamnă nimic.

Puloverul magic

Cel mai tare articol vestimentar pe care l-am avut a fost un pulover negru de lână pe care mi l-a împletit bunica. Atârna perfect pe corpul meu, ca o frunză pe un copac, era atât de comod și totodată aspru. Mă simțeam perfect în el, ca și cum aș fi putut să mă duc oriunde și să fac orice. L-am pierdut în 1986, a rămas într-un club de noapte, Toas's Place, din nord-estul Statelor Unite, într-o seară friguroasă de iarnă, după o noapte de beție în stil punk, înainte să părăsesc turneul pentru câteva zile ca să joc în seria *Back to the Future*. Am fost foarte trist, dar pe urmă bunica mi-a împletit altul. Niciun alt lucru nu m-a făcut vreodată să mă simt atât de bine ca acel al doilea pulover și niciodată n-am mai fost la fel de chipeș (din nefericire, l-am pierdut și pe ăla). Puteam să mă îmbrac cu el și să fiu apărat de toate relele.

Împletitoarea fermecată de pulovere, bunica mea (din partea mamei), Muriel Cheesewright, era o femeie frumoasă, amuzantă și îndrăzneță. S-a născut la începutul secolului, fiind originară din East London, și a crescut într-o sărăcie lucie; mama sa a murit când

ea avea opt ani, lăsând-o în grija tatălui ei, pastor metodist. Străbunicul meu pastor s-a recăsătorit cu o vrăjitoare afurisită care a crezut că bunica era blestemată din pricina părului ei roșcat și cârlionțat. Claia aia frumoasă de păr roșcat și cârlionțat a bunicii mele! Să fie forțată să-l întindă cu leșie, să-și scape cârlionții păcătoși de roșeața lor dublu păcătoasă – a fost un lucru dureros, umilitor și abuziv. Poate că mama aia vitregă reușise temporar să îndrepte buclele bunicii, însă asta n-a făcut decât să o îndârjească și mai tare! MURIEL CHEESEWRIGHT PENTRU TOTDEAUNA!

Pe la începutul anilor 1920, pe când Muriel împlinea și ea douăzeci de ani, s-a îndrăgostit de Jack Cheesewright. Dintr-un motiv necunoscut, probabil vreo chestie socială a epocii, a fost imposibil ca ei să fie împreună. S-a îndrăgostit apoi de un bărbat căsătorit care i-a promis că o să-și lase nevasta pentru ea, dar n-a făcut-o. Distrusă, deziluzionată și cu inima frântă, s-a îmbarcat pe un vapor cu destinația Australia, căutând să o ia de la capăt. Pot doar să-mi imaginez situația vulnerabilă în care era, o femeie absolut singură, la sfârșitul Primului Război Mondial, urcându-se pe un vapor care se îndrepta către cealaltă parte a lumii, călătorind la clasa a treia spre un loc care, la cât de puțin știa despre el, ar fi putut la fel de bine să fie și pe Lună. Draga mea bunică, cu trupul ei voinic, ochi albaștri strălucitori, rochii excentrice și determinare aprigă.

După ce a sosit la Melbourne, a lucrat ca menajeră pentru un doctor. În fiecare zi, pe lângă locul ei de muncă, trecea pedalând pe credincioasa lui bicicletă un băiat de prăvălie care livra legume – Jack Dracup. S-a măritat cu el și au avut trei copii: pe mama mea, Patricia;

pe unchii mei, Dennis, un romantic blând și incurabil care și-a folosit la maximum cărțile de credit și apoi a dispărut în chip misterios în Filipine, pe la sfârșitul anilor 1990, și Roger, pe care nu l-am întâlnit niciodată, probabil pentru că el e foarte religios și nu e de acord cu ceea ce fac, din cauza apucăturilor mele diavolești de rock-and-roll.

După toate spusele, Jack Dracup a fost un soț abuziv și un tată nechibzuit. Când Muriel i-a dat odată salată la masă – un concept nou în Australia la vremea aceea –, el a aruncat bolul cu mâncare în perete strigând: „Să nu-mi aduci tu mie mâncarea asta afurisită de iepuri!” S-a purtat cu ea ca un dobitoc absolut și, la un moment dat, bunica l-a părăsit. Asta a fost o mișcare supercurajoasă la vremea aceea pentru că bărbatul avea dreptul să fie o jigodie de bețiv și nicio femeie care îndura multă vreme așa ceva nu avea sprijinul societății de a se răzvrăti.

Și-a folosit spiritul de independență și și-a găsit un loc al ei. Au trecut mulți ani și, când bunica a împlinit cincizeci de ani, cine a venit în Australia cu inima plină de dor??? Sufletul-pereche al bunicii, prima ei dragoste, Jack Cheesewright, băiatul de prăvălie! A fost cea mai fericită perioadă din viața ei. Și-au cumpărat o rulotă și au pornit să străbată toată Australia. Bunica era în sfârșit mulțumită, explorând farmecul și misterul marelui continent, prima vacanță din viața ei.

Se aflau undeva departe, în mijlocul deșertului, la sute de kilometri de orice așezare, când Jack Cheesewright a fost paralizat de un atac cerebral, lăsând-o pe draga mea bunică să-și ducă sufletul-pereche înapoi în oraș. Bunica nu știa să conducă și a petrecut câteva zile cu el acolo, până când ginerele ei, neînfricatul meu tată, a putut să-i vină în ajutor. Jack a murit la scurt

timp după aceea. Din fericire, ea a reușit să se întoarcă în Melbourne și să-și trăiască viața de bunică activă și să fie bunica mea.

Îmi vin ușor în minte amintiri tandre despre ea. Făcea cele mai delicioase găluște cu sirop auriu de zahăr, jucam un joc de cărți numit Bali, iar drumurile la buda din fundul curții erau mai plăcute decât mersul la orice toaletă plicticoasă aflată în casă, inclusiv cele din palatele aurite ale miliardarilor pe care le-am descoperit mai târziu, ca adult. Cât am fost mic, viața a fost mai plăcută datorită frumuseții ei, mângâierilor ei, luminii pe care o răspândea în jurul ei. Aceste amintiri dragi din copilăria mea în Australia sunt cele care-mi dau putere.

Înainte ca bunica să treacă la cele veșnice la vârsta de 98 de ani, a venit la un concert RHCP* organizat în Melbourne. Chiar înainte să începem, a traversat scena spre locul său din culise și, când a ajuns la mijlocul scenei, s-a oprit, s-a uitat la publicul frenetic, l-a măsurat din priviri, apoi și-a întins brațele către cer, strălucind precum Steaua Polară. Mulțimea a izbucnit în aplauze și a doua zi o fotografie cu ea în costumul său turcoaz a apărut pe prima pagină a ziarelor. Titlul spunea: BUNICA ROCK.

La câțiva ani după moartea bunicii, mă aflam în Adelaide, Australia, și întâmplarea face că eram într-un muzeu de artă. Am dat peste o expoziție cu lucrările unui student, toate având ca temă emanciparea femeilor. Una dintre ele era un colaj cu femei puternice: Amelia Earhart, Patti Smith și Evonne Goolagong ieșeau în evidență. După care am văzut-o pe ea, ițindu-se din colaj.... fotografia frumoasei mele bunici, Muriel

* Red Hot Chili Peppers (n.r.).

Florence Cheesewright, bunica rock, bucurându-se de moștenirea care i se cuvenea.

Bunici? Care bunici?

N-am ajuns niciodată să-l cunosc pe bunicul din partea mamei, pe Jack Dracup. L-am întâlnit o singură dată, pe când aveam 12 ani. Locuia în camera din spate a unui salon de pompe funebre de la periferia orașului Melbourne, unde avea o a doua slujbă ciudată, aceea de a construi sicrie. Am fost la el în vizită cu tatăl meu și cu sora mea, Karyn. Nu-mi amintesc vreo conversație semnificativă, doar genul de stinghereală pe care o simt puștii când sunt în apropierea unui adult care nu-i obișnuit să interacționeze cu copiii. El a interpretat la pian un cântec amuzant în timp ce eu și sora mea am făcut un dans sincron țacănit și pentru câteva minute am fost fericiți. A fost cea mai apropiată experiență de ceea ce înseamnă să ai un bunic. După dansul ăla, ni s-a spus să așteptăm puțin în sala funerară, timp în care el și tata s-au dus la cârciuma din colț.

Tata a vorbit despre părinții lui doar o dată. Eram deja adult și ne plimbam pe lângă un lac sărat din Australia, căutând momeală pentru pescuit, când l-am întrebat despre tatăl său. Tot ce-am primit a fost

acest răspuns scurt: „A fost un bărbat foarte deștept, prietene, dar băutura i-a venit de hac”. Nu știu nimic despre mama sa; nu-mi aduc aminte să-l fi întâlnit vreodată pe vreunul dintre ei, deși există o fotografie care arată că s-ar fi întâmplat asta – eu, copilul care nu-și amintește.

Tata a vorbit despre bunica sa care venise din Irlanda în Australia cu un vapor de orfani. Ea a trăit foarte departe, în sălbăticie, în zona rurală și sălbatică, departe de civilizație. Bea la greu. În copilărie, când a vizitat-o, tata a fost trimis s-o aducă de la cârciumă într-o roabă, fiindcă era muci și nu se mai ținea pe picioare. Tatăl meu, în vârstă de 12 ani, pe o uliță în beznă, străduindu-se din răputeri să împingă roaba cu bunica mea beată, în timp ce ea se legăna în toate părțile și îi arunca măscări până când adormea leșinată sub lumina stelelor. Iar el împingea.

Într-un cerc

M-am simțit adesea separat de alți oameni. Am momentele mele de comuniune cu alții; iubesc din toată inima ființele care sunt în stare să simtă ceva și sunt extrem de norocos să am prieteni cu care pot să vorbesc și să împart bucuria și tristețea; ne sprijinim unii pe alții cu loialitate. Comunic fără cuvinte cu alți muzicieni, umplând câteodată prăpăstii adânci care se cascadează între noi. Dar mă comport ciudat cu alți oameni, uneori chiar și cu prietenii mei cei mai apropiați. Mintea îmi rătăcește, văzând cum alții se țin de mâini într-un cerc, departe de locul meu. Încă de când pot să-mi amintesc, am puternica senzație că e ceva greșit cu mine, că toți ceilalți fac parte dintr-o conștiință de grup din care eu sunt exclus. Ca și cum lipsește ceva din mine. Pe măsură ce trece timpul devin tot mai împăcat cu acest sentiment ciudat de a fi diferit, însă el nu mă părăsește niciodată și câteodată trec prin faze de anxietate intensă și istovitoare. Atacuri de panică al naibii de neplăcute. Poate că asta e o formă de ură de sine, că sunt adesea incapabil să găsesc alinare în comunitatea din jur. Să fiu eu oare singurul care-i dat peste cap în halul ăsta? Pot să găsesc un martor?

Micul Michael din Oz

M-am născut sub numele de Michael Peter Balzary, în Melbourne, Australia, pe 16 octombrie 1962. Tatăl meu mi-a spus că în ziua aceea „era atât de cald că puteai să faci un ou ochi pe trotuar, amice!”

Sora mea Karyn venise pe lumea asta tristă și frumoasă deopotrivă cu doi ani mai devreme decât mine. Semănăm cât de cât, dar ea e mai deșteaptă și mai drăguță.

Majoritatea celor care citesc cartea asta mă cunosc ca Flea. Numele ăsta l-am căpătat într-un viitor îndepărtat și vag, căci în copilărie am fost Michael Peter Balzary, un băiețel blond din Australia.

Australia e un loc ciudat. Sunt uluit de vastitatea spațiului deschis, de cerul nesfârșit, de soarele dătător de viață și totuși insuportabil de dogoritor. Aici totul e mai plin de viață, mâncarea, natura sălbatică, oceanul. Dar totul pare de rău augur, ca și cum fiecare lucru frumos ar avea în el ceva diabolic care o să te omoare, o să te răpună, de n-o să mai rămână din tine decât niște oase prăfuite. Când merg pe potecile din pădurile ei,

simt cum mă umplu de viață, fiind îmbătat de mirosuri, ascultând animalele tăcute și atente, și totuși mereu în alertă că aş putea fi ucis de vreun soi de monstru păianjen-șarpe sau că vreun nebun cu creierii prăjiți de la prea mult soare, de la prea mult spațiu întins și timp liber ar putea să-mi ia gâtul. În Australia, chiar și în orașe mă simt așa. Regizorii Roeg, Weir și Koetcheff au înțeles bine – atât de multă pace și energie vibrantă, dar mereu brutalitatea, teroarea. Sunt de acord. Un loc extraordinar, înviorător, prietenos, înspăimântător, otrăvitor. Să fie blestemat ? Să-i fi deocheat pe albi aborigenii decimați și lipsiți de drepturi, ca răzbumare pentru genocidul și anii de abuz sistematic la care au fost supuși ? E un loc bântuit, fără îndoială. Sunt zone în care rasismul încă plutește în aer, de mi se-ntoarce stomacul pe dos. Nu știu, bănuiesc că-i doar un loc deschis și onest care își arată toate nuanțele (măcar rasismul să fie pe față, e preferabil în loc să ascunzi otrava în zahăr, cum mi-a spus cândva prietenul meu funkadelic Michael CLIP Payne, înțelepciunea lui pătrunzând în bula mea de alb privilegiat), simți asta acolo, născuți cu toții din însuși pământul uluitor de hipnotic, necruțător.

Mereu simt că am o legătură ombilicală cu țara mea natală. E un pilon al vieții mele, indiferent cât de mult timp sunt plecat. Primii mei patru ani de viață m-au marcat profund, dar cu toate astea copilăria mea timpurie e un vis amuzant, cu amintiri tulburi, greu de descifrat... Vastitatea Australiei și drumurile de țară, mirosul pădurilor de eucalipt, cangurii dormind leneși în locuri umbroase și ferite, treziți de zgomotele făcute de mine și de câinele meu tropăind pe potecă. Ah, gus-tul plăcintei cu carne de la brutarul din colț, sosul de

roșii scurgându-se de pe crusta ei caldă și pufoasă. Culorile și emoțiile patriei mele sunt adânc înrădăcinate în mine.